

POSUDEK

Daniček, Tomáš: Urbanizace a problematika vlastnictví půdy v Etiopii. Hradec Králové, diplomová práce, 2017. 138s.

Diplomant si zvolil nepříliš obvyklé téma práce, kterým bezesporu problematika urbanizace a vlastnictví půdy je. V zahraničí je toto téma docela dobře zpracováno, v poslední době vzniká velká řada vědeckých prací zaměřených na tuto problematiku, zejména na východě a jihu Afriky, částečně v západní Africe. Autor se svůj výzkum rozhodl zaměřit na problematiku urbanizace v Etiopii a výběr této země zřejmě ovlivnily nepokoje na podzim roku 2016.

Téma diplomové práce je časově vymezené, geograficky je zasazeno do Etiopie a obsahově je vymezeno urbanizací a problematikou vlastnictví půdy. Hlavním cílem práce je odhalit, zda urychlená urbanizace v pojetí etiopské vlády je správným řešením pro Etiopii, a zdali by se etiopská vláda neměla spíše přednostně řešit posílení zemědělského sektoru, ve kterém je zaměstnána podstatná část etiopského obyvatelstva. Zejména má autor na mysli provedení skutečné reformy veřejné zemědělské asistence a legislativního rámce na úpravu práv na držbu půdy, podporu technologického pokroku a posílení kooperace drobných rolníků na úrovni družstev. Vedle toho autor formuluje výzkumnou otázku, jakým konkrétním rizikům Etiopie čelí v rámci rapidně postupující urbanizace, a jestli je možné se jim vyhnout. Celkové pojetí diplomové práce je věrohodné a odpovídá výzkumům na podobné téma.

Práce bohužel neobsahuje nějakou celistvou teorii či teoretický koncept, autor se to snaží nějakou zakotvenou teorií (pokud vůbec existuje, nejsem odborníkem na danou problematiku) obejít představením etiopského právního kontextu, zejména v otázce přístupu k půdě, historického vývoje právního kontextu, vysvětlením problematiky akvizice a vyvlastnění půdy. Určitou formu teoretického konceptu mají dva propojené koncepty tzv. zajištění práv na držbu půdy a přístup k půdním akvizicím. Z pohledu autora (ale i oponenta) se to zdá být logickým řešením dané teoretické problematiky.

Autor v úvodu sice nehovoří jednoznačně o hypotézách, nicméně jeho tzv. teze můžeme považovat za synonymum hypotézy. Autor chce ověřit tvrzení, že Etiopie na rapidní nárůst městského obyvatelstva není připravena a v první řadě potřebuje vyvinout národní strategii na užívání půdy a poskytnout obyvatelům venkovských oblastí lepší zajištění práv na držbu půdy. Z této hypotézy není příliš jasné, jak ji chce autor věrohodně verifikovat či falzifikovat. Metodologie práce je také poměrně jasná, autor používá případovou studii, analýzu, zobecnění, vyvozuje závěry ze získaných dat a rozhovorů v průběhu terénního výzkumu.

Struktura práce se zdá být logická. Autor postupuje od obecných a teoretických částí, které pak konfrontuje s etiopskou praxí. Zajímavé jsou kapitoly věnované polemice, které prokazují vyspělou schopnost diplomanta přemýšlet a zaujímat vlastní postoje k daným problémům a otázkám výzkumu. Třetí kapitola se pak věnuje problematice urbanizace v Etiopii, zejména faktorům ovlivňujícím růst měst, problematice rozvoje, budování městské infrastruktury a úskalím nerovnoměrné urbanizace. Čtvrtá kapitola vyznívá příliš formalisticky (Doporučení) a vyvolává v oponentovi dojem, že se pisatel nechal ovlivnit nějakými výzkumnými zprávami či doporučeními mezinárodních organizací (ostatně v seznamu literatury autor cituje obrovské množství podobných oficiálních dokumentů).

Práce se zdrojů na nadstandardní. Autor využil většinu relevantních vědeckých monografií, oficiálních dokumentů etiopské vlády, dokumentů a zpráv nejrůznějších organizací, článků, internetových zdrojů (téměř 20 stran seznamu jednotlivých položek).. Autor dokáže analyzovat, interpretovat a hlavně nalézat logická vysvětlení na základě pochopení celé situace. Po formální stránce se zdá být práce v pořádku. Autor správně používá citační normu katedry. Práce je poměrně čtivá, přes „nudnou“ problematiku dokáže čtenáře plně zaujmout. Autorovi se podařilo shromáždit velké množství zajímavých dat a informací a uspořádat je v logickém kontextu odpovídajícímu hlavnímu cíli diplomové práce.

Diplomovou práci hodnotím přes poměrně pozitivně. Velmi oceňuji odvážné a daným způsobem doposud v českém prostředí nepříliš zpracované téma (Záhořikovy práce směřují jen k popisu a chybí jim větší hloubka a pochopení celé problematiky z pohledu politické vědy), realizace terénního výzkumu při zpracování diplomové práce je naprosto neobvyklé a v tomto případě velmi přínosné. Diplomová práce přináší řadu velmi zajímavých podnětů, informací a dat, které se zaslouží, aby bylo s nimi nadále pracováno. Z těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě.

V Olomouci dne 10. ledna 2017

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.
Oponent